

JESTEŚ PRACOWNIKIEM? PRZECZYTAJ!

**JAKO PRACOWNIK PODLEGASZ OBOWIĄZKOWO
UBEZPIECZENIOM SPOŁECZNYM: EMERYTALNEMU, RENTOWYM,
CHOROBOWEMU I WYPADKOWEMU ORAZ UBEZPIECZENIU ZDROWOTNEMU.**

Szczegółowe informacje dotyczące ubezpieczeń społecznych dostępne są w serwisach:
www.zus.pl | **mojaskładka.zus.pl**
Platforma Usług Elektronicznych: **pue.zus.pl**

Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS:
801-400-987 dla tel. stacjonarnych
22 560-16-00 także dla tel. komórkowych
Skype: **zus_centrum_obsługi_tel** e-mail: **cot@zus.pl**

warto
wiedzieć
więcej

JESTEŚ PRACOWNIKIEM?

JESTEŚ PRACOWNIKIEM, JEŻELI:

- pozostajesz w stosunku pracy¹,
- wykonujesz pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarłeś/zawarłaś ze swoim pracodawcą lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonujesz pracę na rzecz swojego pracodawcy.

JAKIM UBEZPIECZENIOM PODLEGASZ

Jako pracownik podlegasz obowiązkowo:

- ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu,
- ubezpieczeniu zdrowotnemu.

KTO JEST TWOIM PŁATNIKIEM SKŁADEK

Płatnikiem za pracowników jest ich pracodawca.

JAKIE OBOWIĄZKI MA TWÓJ PRACODAWCA

Twój pracodawca jako płatnik składek powinien:

- składać dokumenty do ZUS:
 - zgłoszenie do ubezpieczeń na formularzu ZUS ZUA w terminie 7 dni od daty ich powstania, czyli od dnia zatrudnienia,
 - wyrejestrowanie z ubezpieczeń na formularzu ZUS ZWUA w terminie 7 dni od daty ich ustania, czyli od rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy,
 - za każdy miesiąc imienny raport ZUS RCA (rozliczenie składek za pracownika) lub ZUS RSA (wykazanie okresów świadczeń i przerw),
- potrącać z Twojego wynagrodzenia, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

¹ Pracownik współpracujący z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność przy prowadzeniu tej działalności, pozostający z nią we wspólnym gospodarstwie domowym i należący do najbliższego kręgu rodziny podlega ubezpieczeniom jako osoba współpracująca, a nie pracownik. Dotyczy to małżonka, dzieci własnych, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobionych, rodziców, macochy i ojczyma oraz osób przysposabiających. Nie dotyczy to osób, z którymi zawarto umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

W JAKIEJ WYSOKOŚCI PRACODAWCA POWINIEN OPŁACAĆ ZA CIEBIE SKŁADKI

Wysokość składek wynosi:

- na ubezpieczenie emerytalne – 19,52% podstawy wymiaru, czyli kwoty, od której oblicza się składkę – więcej szczegółów poniżej (składkę finansuje z własnych środków, w równych częściach, pracownik i pracodawca – po 9,76%),
- na ubezpieczenia rentowe – 8% (składkę finansują z własnych środków: w wysokości 1,5% pracownik i w wysokości 6,5% pracodawca),
- na ubezpieczenie chorobowe – 2,45% (składkę finansuje w całości z własnych środków pracownik),
- na ubezpieczenie wypadkowe, wysokość składki jest zróżnicowana (składkę finansuje w całości z własnych środków pracodawca),
- na ubezpieczenie zdrowotne – 9% podstawy jej wymiaru (jest pobierana z dochodu pracownika).

JAKA JEST PODSTAWA WYMIARU SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracownika stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, czyli Twoje wynagrodzenie. Jeśli wykonujesz dodatkowo na rzecz swojego pracodawcy pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej, to w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu tej umowy.

Do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe nie wlicza się:

- wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków z ubezpieczeń społecznych,
- określonych przepisami składników przychodu (np. nagród jubileuszowych, które według zasad określających warunki ich przyznawania przysługują pracownikowi nie częściej niż co 5 lat, odpraw pieniężnych przysługujących w związku z przejściem na emeryturę lub rentę).

Roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla danego ubezpieczonego w roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o przewidywanym budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. W 2013 r. jest to kwota **111 390 zł**.

PAMIĘTAJ!

Jeśli do opłacania składek na Twoje ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest zobowiązany więcej niż jeden płatnik składek (np. masz dwóch pracodawców), to na Tobie jako ubezpieczonym ciąży obowiązek zawiadomienia wszystkich płatników składek o przekroczeniu kwoty rocznej podstawy wymiaru składek. Ty odpowiadasz – jako ubezpieczony – za skutki błędnego zawiadomienia, które spowodowałoby, że nie opłacono za Ciebie należnych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Z tym że nie stosuje się w tym przypadku owego ograniczenia do kwoty trzydziestokrotności.

JAKA JEST PODSTAWA WYMIARU SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Jednak przy jej obliczaniu nie stosuje się ograniczenia do kwoty trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy. Ponadto przy ustalaniu podstawy wymiaru składki:

- nie wyłącza się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną,
- pomniejsza się tę podstawę o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez pracownika.

JAKO PRACOWNIK PODLEGASZ OBOWIĄZKOWO:

- **UBEZPIECZENIOM SPOŁECZNYM: EMERYTALNEMU, RENTOWYM, CHOROBYM I WYPADKOWEMU,**
- **UBEZPIECZENIU ZDROWOTNEMU.**

SKŁADKI NA FUNDUSZ PRACY, FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH I FUNDUSZ EMERYTUR POMOSTOWYCH

Pracodawca zobowiązany jest opłacać za Ciebie składkę na **Fundusz Pracy**, którą ustala od podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania rocznego ograniczenia. Nie musi opłacać tej składki, jeżeli podstawa jej wymiaru jest w przeliczeniu na okres miesiąca mniejsza od ustawowego minimalnego wynagrodzenia za pracę. Jeśli uzyskujesz u więcej niż jednego płatnika wynagrodzenie, które stanowi podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe, to bierze się pod uwagę sumę tego wynagrodzenia.

PAMIĘTAJ!

Jeśli kwoty stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, które pochodzą z różnych źródeł (np. od Twojego zleceniodawcy i pracodawcy), są równe co najmniej ustawowemu minimalnemu wynagrodzeniu za pracę, to musisz złożyć stosowne oświadczenie u każdego ze swoich płatników składek (np. zleceniodawców i pracodawców).

O ile pracodawca jest zobowiązany do opłacania składki na **Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych**, to również za Ciebie powinien odprowadzać taką składkę od podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, jednak bez stosowania rocznego ograniczenia.

Składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych pracodawca nie musi za Ciebie opłacać, jeżeli:

- wróciłaś/wróciłeś z urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego – **przez 36 miesięcy** począwszy od pierwszego miesiąca po powrocie z tego urlopu,
- ukończyłaś/ukończyłeś 50 lat i w okresie 30 dni przed zatrudnieniem pozostawałaś/pozostawałeś w ewidencji bezrobotnych powiatowego urzędu pracy – **przez okres 12 miesięcy** począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę,
- skończyłaś 55 lat (kobiety) albo skończyłeś 60 lat (mężczyźni).

Twój pracodawca opłaca za Ciebie składki na **Fundusz Emerytur Pomostowych**, jeżeli:

- urodziłaś/urodziłeś się po dniu 31 grudnia 1948 r.,
- wykonujesz prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w ustawie o emeryturach pomostowych.

JAKIE INFORMACJE POWINEN PRZEKAZYWAĆ CI PRACODAWCA

Pracodawca powinien przekazać Ci na piśmie lub za Twoją zgodą – w formie dokumentu elektronicznego informacje zawarte w raportach, abyś mógł je zweryfikować. Jeżeli uważasz, że informacje te nie są zgodne z prawdą, możesz zgłosić do pracodawcy na piśmie lub do protokołu wniosek o sprostowanie informacji zawartych w imiennym raporcie miesięcznym w terminie 3 miesięcy od otrzymania informacji. Jeśli Twój pracodawca nie uwzględni reklamacji w terminie jednego miesiąca, to na Twój wniosek sprawa zostanie rozstrzygnięta przez Oddział ZUS.

WAŻNE!

Informacje zawarte w imiennych raportach miesięcznych pracodawca jest zobowiązany przekazywać Ci w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły w terminie do dnia 28 lutego roku następnego. Powinien przekazać Ci taką informację za miesiąc poprzedni także na Twoje żądanie, nie częściej jednak niż raz na miesiąc.

PODSTAWA PRAWNA:

- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. nr 164, poz. 1027 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2013 r., poz. 674),
- ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. nr 158, poz. 1121 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. nr 161, poz. 1106 z późn. zm.).

Warszawa, sierpień 2013 r.

WARTO WIEDZIEĆ WIĘCEJ PRZECZYTAJ!

**TWOJE KONTO W ZUS
CO POWINIENES WIEDZIEĆ**

KIEDY OBEJDUJESZ PŁACIĄC OBYWATEL W KRAJU
W INNYM WYBRANYM SPRAWICIELU

80ZUS

**JESTEŚ CZŁONKIEM OFE?
PRZECZYTAJ!**

OBOWIĄZEK CZŁONKOSTWA W ZWIĄZKU PRACĄ CYFROWĄ
WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ

80ZUS

**JESTEŚ PRACOWNIKIEM?
PRZECZYTAJ!**

IMHO PRACOWNIKI PRACUJĄCY DOKŁADNIE
WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ

80ZUS

**PROWADZISZ LUB BĘDZIESZ
PROWADZIĆ DZIAŁALNOŚĆ
GOSPODARCZĄ?
PRZECZYTAJ!**

KIEDY OBEJDUJESZ PŁACIĄC OBYWATEL W KRAJU
W INNYM WYBRANYM SPRAWICIELU

80ZUS

**JESTEŚ ZLECENIODAJCĄ?
PRZECZYTAJ!**

IMHO ZLECENIODAJCĄ PRACUJĄCY DOKŁADNIE
WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ

80ZUS

**JESTEŚ BELEGOWANY
DO PRACY ZA GRANICĄ?
PRZECZYTAJ!**

KIEDY OBEJDUJESZ PŁACIĄC OBYWATEL W KRAJU
W INNYM WYBRANYM SPRAWICIELU

80ZUS

**PRACUJESZ ZA GRANICĄ?
PRZECZYTAJ!**

KIEDY OBEJDUJESZ PŁACIĄC OBYWATEL W KRAJU
W INNYM WYBRANYM SPRAWICIELU

80ZUS

**PROWADZISZ DZIAŁALNOŚĆ
GOSPODARCZĄ ZA GRANICĄ?
PRZECZYTAJ!**

KIEDY OBEJDUJESZ PŁACIĄC OBYWATEL W KRAJU
W INNYM WYBRANYM SPRAWICIELU

80ZUS

**JESTEŚ NIEMIA?
PRZECZYTAJ!**

KIEDY OBEJDUJESZ PŁACIĄC OBYWATEL W KRAJU
W INNYM WYBRANYM SPRAWICIELU

80ZUS

**POBIERASZ LUB BĘDZIESZ
POBIERAĆ ZASIŁEK
MACIERZYŃSKI?
PRZECZYTAJ!**

OBOWIĄZEK WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ

80ZUS

**JESTEŚ LUB BĘDZIESZ
NA URLOPIE
WYCHOWAWCZYM?
PRZECZYTAJ!**

OBOWIĄZEK WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ

80ZUS

**ZGŁOSIŁES RODZINIE
DO UBEZPIECZENIA
ZADWÓJNOTEGO?
PRZECZYTAJ!**

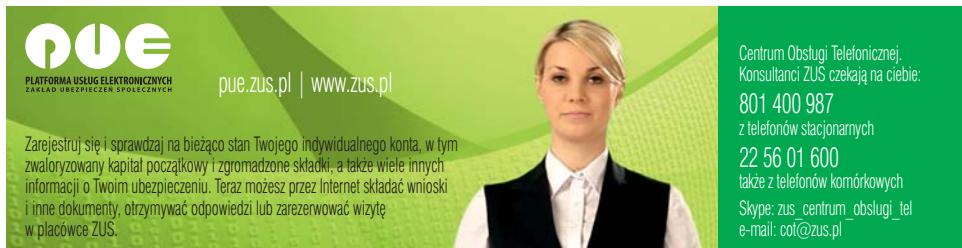

OBOWIĄZEK WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ WYKONANĄ

80ZUS

ABC UBEZPIECZONEGO

- 1 Sprawdź, czy pracodawca (zleceniodawca) zgłosił Cię do ubezpieczeń społecznych. Jeżeli tego nie zrobił, a zachorujesz lub będziesz miał wypadek w pracy, możesz mieć problem z otrzymaniem świadczeń z ZUS.
- 2 Zadbaj o zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego Twoich najbliższych – współmałżonka i dzieci – jeżeli nie mają innego tytułu do ubezpieczenia. Jeżeli nabędą samodzielnie prawo do ubezpieczenia, pamiętaj, by ich wyrejestrować.
- 3 Sprawdź, czy pracodawca odprowadza za Ciebie składki od właściwej podstawy, czy nie zaniża jej. Składki od niższego wynagrodzenia, niż faktycznie otrzymujesz, to niższe świadczenia dziś (zasiłek chorobowy czy macierzyński) oraz w przyszłości (emerytura lub renta).
- 4 Bez wychodzenia z domu możesz zapoznać się z danymi zapisanymi na Twoim indywidualnym koncie w ZUS. Sprawdź to sam na Platformie Usług Elektronicznych – pue.zus.pl.
- 5 Jeśli pracujesz za granicą, sprawdź, w którym kraju powinieneś być ubezpieczony.
- 6 Sprawdź, czy pracodawca zgłosił Cię do ubezpieczenia zdrowotnego. Jeżeli tego nie zrobił, nie będziesz mógł korzystać z publicznej opieki zdrowotnej, nie otrzymasz recepty na leki refundowane.
- 7 Jeżeli Twoje dane identyfikacyjne, adresowe lub ewidencyjne uległy zmianie, poinformuj o tym swojego pracodawcę, a jeśli pracodawca już nie istnieje, możesz zgłosić zmianę za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych – pue.zus.pl.
- 8 Gdy otrzymasz informację o stanie konta ubezpieczonego w ZUS, zweryfikuj zawarte w niej dane – w trosce o Twoją przyszłą emeryturę.
- 9 Dzięki dostępowi do konta ubezpieczonego w portalu pue.zus.pl, możesz na podstawie zgromadzonych tam danych i prognozowanych przez siebie przyszłych dochodów wyliczyć wysokość hipotetycznej emerytury.
- 10 Pamiętaj, że do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, jeśli przestaniesz pracować, możesz przystąpić dobrowolnie. Dzięki temu będziesz miał wyższe świadczenie.

pue
PLATFORMA USŁUG ELEKTRONICZNYCH
ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

pue.zus.pl | www.zus.pl

Zarejestruj się i sprawdzaj na bieżąco stan Twojego indywidualnego konta, w tym zwaloryzowany kapitał początkowy i zgromadzone składki, a także wiele innych informacji o Twoim ubezpieczeniu. Teraz możesz przez Internet składać wnioski i inne dokumenty, otrzymywać odpowiedzi lub zarezerwować wizytę w placówce ZUS.

Centrum Obsługi Telefonicznej.
Konsultanci ZUS czekają na Ciebie:
801 400 987
z telefonów stacjonarnych
22 56 01 600
także z telefonów komórkowych
Skype: [zus.centrum.uslugi](https://www.skype.com/pl/centrum-uslugi) tel.
e-mail: col@zus.pl

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
Narzędziowa Strategia Rozwoju

UNIA EUROPEJSKA
Europejski Fundusz Regionalny
ROZWOJU REGIONALNEGO

